

Ádánd Község Polgármesterétől

Az előterjesztés törvényességi
szempontból megfelelő
Ádánd, 2025. március 13.

Kovács Gréta
jegyző

11. napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Ádánd Község Önkormányzat Képviselő-testületének

2025. március 18-ei soros, nyilvános ülésére

Tárgy: Javaslát Ádánd Község 2025-2030. időszakra szóló Szociális
Szolgáltatástervezési Konceptió elfogadására

Előterjesztő: Csaba Szilviapolgármester

Előterjesztést készítette: Kovács Gréta jegyző

A határozathozatalhoz az Mötv. 47. § (2) bekezdése alapján **egyszerű szótöbbség szükséges.**

A határozathozatal az Mötv. 48.§ (1) bekezdése alapján **nyílt** szavazással történik.

Az előterjesztés nyílt ülésen tárgyalandó.

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) 92. § (3) bekezdése értelmében: „a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít.”

A szolgáltatástervezési koncepciót – az 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet szabályai szerint (továbbiakban: Rendelet) – az önkormányzat elfogadást megelőzően véleményezteti a Szociális Kerekasztal tagjaival. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

Ádánd Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2004. évben fogadta el a szociális szolgáltatástervezési koncepcióját, azóta új koncepció elfogadása nem történt meg, így javasoljuk egy új, aktualizált koncepció elfogadását 2025-2030 időszakra szólóan.

Az új időszakra szóló tervezet célja, hogy meghatározza a szociális szolgáltatások fejlesztésének alapelveit, irányait és céljait, orientálja a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplőit, továbbá az ellátási kötelezettségek keretébe tartozó feladatok tervezése, a hiányzó ellátások megszervezése és a településen vállalt feladatok megfogalmazása.

Fentiekre tekintettel a következő időszakra szóló koncepció bázisa, a 2004-ben elkészített dokumentum. A dokumentumban módosításra és aktualizálásra kerültek a statisztikai adatok, a szociális ellátórendszer helyzetelemzése, az önkormányzat által nyújtott szociális támogatások, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások egyaránt.

A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióban megfogalmazottak szerint a települést jellemző társadalmi jelenségek, demográfiai folyamatok alapján került sor a stratégiai célkitűzések, célterületek, célcsoportok és a fejlesztési irányok, javaslatok meghatározására.

A szolgáltatástervezési koncepció Szt. 92. § (4) bekezdésének és a Rendelet 111/A. §-a előírásai szerint tartalmazza:

- a lakosságszám alakulását, korösszetételét, a szolgáltatások iránti igényeket
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzettét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról - a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit
- az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák (mint nem kötelező önkormányzati feladat) szolgáltatások biztosításának szükségességét.

Fokozott figyelmet igényelnek az időskorúak, a nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban részesülők. Számukra az önkormányzati önként vállalt támogatások nyújtanak hathatós segítséget. A gyermekek, fiatal felnőttek és családok segítése a család- és gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladatát jelentik.

A szolgáltatástervezési koncepció célja az ellátási kötelezettség körébe tartozó és hiányzó ellátások megszervezése módjainak és feladatainak a meghatározása, a finanszírozási feltételek mellett egy olyan program elkészítése, amely legalább két évre, továbbá hosszabb távra is meghatározza azoknak a feladatoknak a végrehajtását, amely a szociális ellátások területén a jogszabályokban meghatározott tárgyi és személyi, valamint szakmai előírásoknak megfelelő intézményi működés megvalósítását teszi lehetővé.

Az előkészítés során figyelemmel kell lenni a jövőben fellépő, várható új lakossági szükségletekre is. A partnerség elvét figyelembe véve lényeges a nem állami fenntartású szervezetek szerepvállalása is.

A koncepció törekszik a javaslatokat részletesen, jól értelmezhetően bemutatni. A javaslatok, célok megvalósulása esetén a következő években tovább folytatódhat a szociális ellátórendszer szolgáltatásainak vonatkozásában a minőség emelése. A színvonal növelése mellett fel kell kutatni az ellátórendszer látókörén kívül szorult társadalmi rétegeket, a különös figyelmet igénylő embertársainkat.

A koncepció célja továbbra is hozzájárulni ahhoz, hogy a hátrányos helyzetű lakosok igényeire jól reagáló szociális ellátórendszer működjön és fejlődjön.

Kérem a képviselő-testületet az előterjesztést megtárgyalni, javaslataikkal, észrevételeikkel kiegészíteni, majd elfogadni szíveskedjenek.

Határozati javaslat
.../2025. (.....) Kt. határozata

Ádánd Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a 2025-2030. időszakra szóló Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióra vonatkozó előterjesztést és az alábbi döntést hozta:

- 1.) Ádánd Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Ádánd Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját a melléklet szerint elfogadja.
- 2.) A Képviselő-testület felhívja a Polgármestert, hogy a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció kétévenkénti felülvizsgálatáról gondoskodjon.

Felelős: Csaba Szilvia polgármester

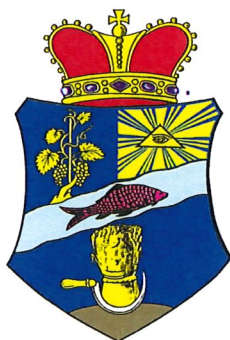
Határidő: folyamatos és 2030. március

Ádánd, 2025. március 13.

Csaba Szilvia

Csaba Szilvia
polgármester

ÁDÁND KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓJA

2025-2030

Elfogadva a/2025. (.....) önkormányzati határozattal

Tartalom

I. fejezet.....	3
BEVEZETÉS	3
II. fejezet.....	4
ÁLTALÁNOS HELYZETKÉP	4
1. A település társadalmi, gazdasági helyzete.....	4
2. A település demográfiai adatai.....	5
3. Foglalkoztatási helyzet.....	8
4. A fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái.....	10
III. fejezet	10
A településen működő szociális ellátórendszer bemutatása	10
Étkeztetés:	11
Házi segítségnyújtás:	11
Családsegítés:.....	12
Gyermekjóléti Szolgáltatás:	13
Ellátási kötelezettség teljesítése.....	14
IV. fejezet	14
1. Az ellátórendszer fejlesztésével és működtetésével összefüggő célok	14
2. Fejlesztési javaslatok, irányok.....	15

I. fejezet

BEVEZETÉS

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint – szolgáltatástervezési koncepciót készít.

A szociális szolgáltatástervezési koncepció olyan szakmai dokumentum a szociális ellátás területén, amely meghatározza a településeken, a kistérségekben, a megyékben, illetve a fővárosban élő szociálisan rászoruló személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatokat, fejlesztési elképzeléseket. Bevezetése egy olyan rendszer kiépülését hivatott szolgálni, amelyben megvalósulhat a tervezési szintek (települési, kistérségi, megyei) egymásra épülése, teret nyerhet a szükségletekre reflektáló feladatellátás és a szociális problémákat átfogóbban lehet kezelni.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 111/A. § (1) bekezdése alapján a szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza különösen:

- a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

Az SzCsM rendelet 111/A. § (5) bekezdése értelmében a koncepció tartalmát az önkormányzat kétévente felülvizsgálja és aktualizálja.

A koncepció célja, hogy a település szociális ellátórendszerével kapcsolatban információhoz juttassa az állampolgárokat, a civil szervezeteket, az intézményeket, valamint a döntéshozókat, illetve, hogy minőségi, mennyiségi fejlesztést határozzon meg. Célja továbbá, hogy egy bizonyos távra meghatározza a szociális szolgáltatások fejlesztésének alapelveit, irányait és céljait, orientálja a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplőit, továbbá az ellátási kötelezettségek keretébe tartozó feladatok tervezése, a hiányzó ellátások megszervezése és a településen vállalt feladatok megfogalmazása.

A koncepció feladata olyan döntéstervezet prezentálása, amely alkalmas arra, hogy állást foglaljon a helyi szociális szolgáltatási struktúra kialakításáról, kijelölje a fejlesztési irányokat törvényi kötelezettsége alapján az igény és lehetőség összhangjának érvényesítésével.

II. fejezet

ÁLTALÁNOS HELYZETKÉP

1. A település társadalmi, gazdasági helyzete

Ádánd Somogy vármegye északkeleti részén, a Balatoni üdülőkörzetben helyezkedik el. A település a vármegyeszékhely Kaposvártól viszonylag távol (80 km), a kistérségi központ Siófokhoz azonban közel – 12-15 km – található. Az említett két központhoz a Siófok – Kaposvár vasútvonal, illetve közúton, döntően a 65-ös főút révén kapcsolódik a település. A buszközlekedés kifejezetten jó, hiszen munkanaponként 20 buszjárat pár kapcsolja össze Ádándot Siófokkal. Az M7-es autópálya közelsége pedig megkönnyíti az ország más részeivel, illetve a külfölddel való kapcsolattartást. A fentiek alapján elmondható, hogy a település a magyar átlaghoz viszonyítva kifejezetten kedvező közlekedési adottságokkal rendelkezik.

Ádándon az állandó lakosság szám 2024. január 1-én 2234 fő. Az elmúlt 5 év alatt a lakónépesség kis mértékű növekedése volt jellemző. Ádándon a viszonylag kedvező népesség mutató elsősorban a bevándorlás révén alakult ki. Ez azonban nem járt a kisebbségi lakosok jelentős növekedésével.

A 2011-es népszámlálás során magukat cigány (románi, beás) nemzetiségűnek valók a lakosság százalékában 2,4%. (TeIR)

Ádándon a munkalehetőség viszonylag kevés (önkormányzat, megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató faipari cég, mezőgazdasági vállalkozások) a kijelölt ipari terület azonban lehetőséget ad újabb vállalkozások megtelepedésére. Az aktív keresők többsége ma a környező településekre – elsősorban Siófokra, Tabra – jár dolgozni.

A településen az eddig kiépült közművek nagy része közüzemi formában üzemel, így a vezetékes víz, és villamosenergia-ellátás hálózatai mellett, a vezetékes földgázhálózat és szennyvízhálózat. A szennyvízcsatorna hálózat kiépítése 85 %-os pályázati forrásból valósult meg. A településen a hírközlés valamennyi vételi lehetősége rendelkezésre áll. A Lakásállomány 2023. évben 834 db, a közcsonahálózatba bekapcsolt lakások aránya 2023. évben 91,5 %, közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 2023. évben 99,9 %. (TeIR)

2. A település demográfiai adatai

Ádánd község lakóinak, valamint az élve születések számát 2018-2023 között az alábbi táblázat mutatja be:

Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	2 046	bázis év
2019	2 037	99,56%
2020	2 056	100,93%
2021	2 071	100,73%
2022	2 120	102,37%
2023	2 083	98,25%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-7,82
2019	-0,49
2020	-8,31
2021	-6,78
2022	-8,11
2023	-2,38

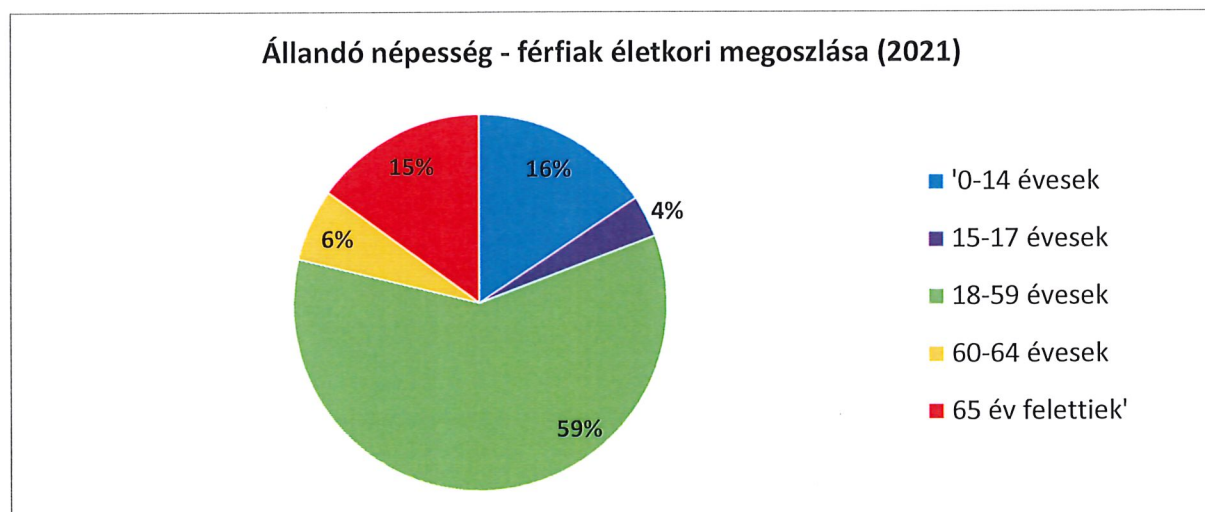
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti adatokból kitűnik, hogy a község lakóinak száma 2018. évtől emelkedő tendenciát mutatott, majd sajnos 2023. évben a lakosság száma csökkent.

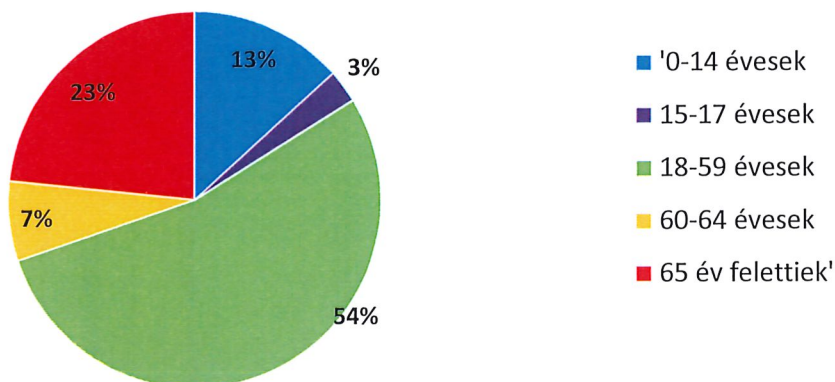
A következő táblázat a népességen belül korosztályi arányok jelzik, amelynek jelentős hatása van többek között az oktatási, a foglalkoztatási feladatokra, a szociális gondoskodás tennivalóinak, célcsoportjainak meghatározására.

Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 093	1 127	2220	49,23%	50,77%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			68	3,06%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	171	150	321	7,70%	6,76%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	39	32	71	1,76%	1,44%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	651	605	1256	29,32%	27,25%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	68	77	145	3,06%	3,47%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	164	263	427	7,39%	11,85%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

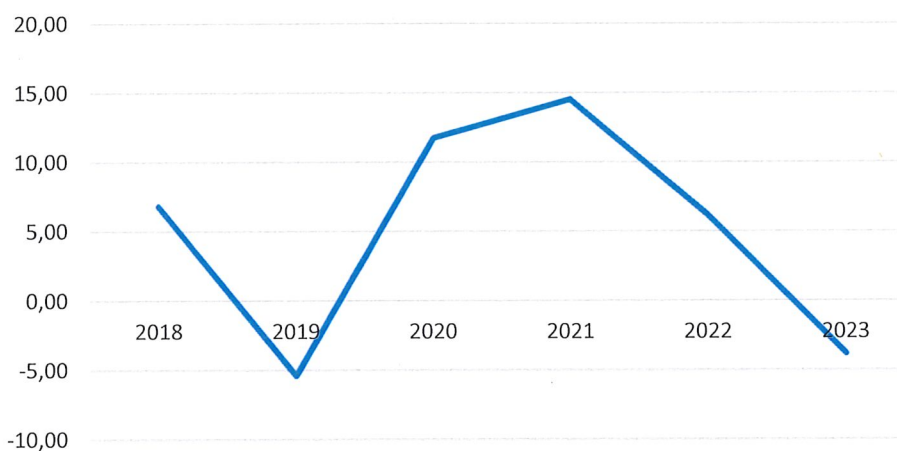

Állandó népesség - nők életkori megoszlása (2021)

Az elvándorlás kevésbé jellemző, a népességszám stagnálása, illetve igen csekély mértékű növekedése elsősorban a bevándorlásból adódik. Ennek ellenére az elvándorlás csökkentése, a fiatalok megtartása, különböző letelepedési támogatások biztosítása és munkahelyek, gazdasági telephelyek létesítése fontos a település fejlődése, erősödése szempontjából.

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja. Az öregedési index településünk tekintetében elég magasnak mondható.

Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	371	284	130,63%
2019	388	288	134,72%
2020	412	309	133,33%
2021	427	321	133,02%
2022	429	323	132,82%
2023	436	331	131,72%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A demográfiai folyamat jellemzői: növekszik az átlagéletkor; magasabb a középkorúak halandósága.

Az egyik korcsoport, amelyre fokozott figyelmet kell fordítani az önkormányzatnak a fiatalok csoportja. A segítségnyújtásnak nem csak a gyermekekre, hanem komplex társadalompolitikai intézkedésekkel a fiatal családokra is ki kell terjedni, különösen segíteni kell a településen letelepedni kívánó fiatal családokat.

Másik figyelemre érdemes korcsoport a legidősebb generáció. A korosztály egészségi állapotának romlásából fakadó szociális problémák megoldására az önkormányzatnak, a szociális intézményeknek, a karitatív és civil szervezeteknek folyamatosan biztosítani kell a bővülő szolgáltatásokat. Feltétlenül szükség van egy olyan átgondolt ellátási rendszerre, ami a "fiatal" vagy rokkantnyugdíjasoknak, azaz a részleges és a teljes ellátásra szoruló időseknek differenciált szolgáltatásokat képes nyújtani.

A családi állapotban bekövetkezett változások is megerősítik a létszámadatoknál már jelzett tendenciát: kitolódik a házasságkötési életkor, gyakoribbá vált az élettársi kapcsolat, nagyobb figyelmet érdemel az özvegyek számának jelentős növekedése.

3. Foglalkoztatási helyzet

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A nyilvántartott álláskereső aránya 2018 évhez képest csökkent, azonban a 0,15 % -os csökkenés igen csekélynek számít. A regisztrált munkanélküliek esetében a nők aránya minden évben magasabb volt. A nők nagyobb számú regisztráltságának oka lehet, hogy a munka világában az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők körében a férfiak könnyebben tudnak fizikai munkát vállalni.

Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	4,91	6,93	5,92%
2019	4,29	5,76	5,03%
2020	5,72	7,49	6,61%
2021	4,75	6,30	5,53%
2022	3,03	6,50	4,77%
2023	4,38	7,15	5,77%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskeresők száma	
Év	Fő összesen
2018	88
2019	74
2020	96
2021	81
2022	70
2023	84

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	88	9
2019	74	7
2020	96	5
2021	81	2
2022	70	2
2023	84	4

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

4. A fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élők munkaerőpiacon való megjelenésének előmozdítása érdekében szükséges a fogyatékkal élők számára az akadálymentes környezet kialakítása, továbbá a közlekedési nehézségek miatt a távmunka lehetőségének biztosítása. A szociális ellátások területén a fogyatékkal élő személyek esetében a saját lakóköznyezetben történő segítségnyújtás kap prioritást. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérültek a legnagyobb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma évről évre csökkenést mutat, a nők aránya továbbra is magasabb a férfiakénál.

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	36	50	86
2019	34	39	73
2020	32	40	72
2021	33	39	72
2022	33	41	74
2023	32	40	72

Forrás: TeIR, KSH Tstar

III. fejezet

A településen működő szociális ellátórendszer bemutatása

Ádánd Község Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvény alapján biztosítja a különböző szociális ellátásokat. A szociális igazgatás hatósági feladatait és a település szociálpolitikai ellátórendszerének koordinálását az Ádándi Közös Hivatal látja el. Az igazgatási feladatok államigazgatási hatósági és önkormányzati hatósági ügyekből állnak.

Ádánd Község Önkormányzatának, mint 2.000 főnél több állandó lakosú település ellátási kötelezettsége – a Szociális törvény alapján – **az alapellátásokra** terjed ki.

A község jelenleg az alábbi ellátásokat biztosítja:

Az **alapellátások** közül *étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés.*

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján önkormányzatunk *gyermekjóléti szolgálatot működtet, illetve helyettes szülői ellátást biztosít a gyermekek átmeneti gondozása keretében.*

A szociális szolgáltatásokat önkormányzatunk önálló családgondozó foglalkoztatásával látja el. A gyermekjóléti szolgálat végleges működési engedéllyel rendelkezik.

Étkeztetés:

Ádánd Község Önkormányzata szociális étkeztetés keretében azon szociálisan rászorult személyek legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodik, akik azt önmaguk, ill. eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk miatt.

Az étkeztetés Ádánd Község Önkormányzatának fenntartásában üzemelő főzőkonyháról biztosított, vásárolt élelmezés alapján. Az ellátás a hét 5 munkanapján igényelhető. Az étkezők között a legtöbben azok vannak, akik koruk, ill. egészségi állapotuk miatt jogosultak a szociális étkezés igénybevételére. Az alapszolgáltatás igénybevételi formáiban – a kiadagolt étel elvitele, valamint a kiadagolt étel házhoz szállítása –, jogszabályban előírtak szerint nem történt változás.

Házi segítségnyújtás:

A településen egyre több idős ember él egyedül, vagy időskorú társával. A megváltozott családstruktúra, a társadalmi és gazdasági körülmények változásainak következményeként sok idős ember szorul szociális gondoskodásra és egészségügyi támogatásra. A szolgáltatás igénybevételének leggyakoribb oka az egészségi állapotban bekövetkező változás, krízis, amelyet sem az igénybe vevő, sem a hozzátartozók nem képesek önerőből kompenzálni. A szociális alapszolgáltatások egyik formája a házi segítségnyújtás, melyet valamennyi önkormányzat- a lakosságszámtól függetlenül- köteles biztosítani.

A házi segítségnyújtás, mint alapszolgáltatási formával az idős ember önálló életvitelének megtartása, a saját környezetében való gondozás a cél. A gondozás célja és feladata az ellátást igénylő ember szükségleteihez igazodó segítségnyújtás. A segítségnyújtás mértékét, terjedelmét, gyakoriságát és formáját minden esetben a segítséget igénylő ember testi, lelki és szociális állapota határozza meg.

A Szociális törvény szerint a házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak, valamint azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, szenvedélybetegről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyéként önmaguk ellátására képesek.

A szolgáltatás alapvető gondozás és az alapápolás körébe tartozó feladatokat lát el. Segítséget nyújt az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénés körülményeinek megtartásában. A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő

esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt.

Szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- a szociális segítség keretében meghatározottak szerinti feladatokat.

A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybevevő fizikai, mentális, szociális szükséglete a saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

Az önkormányzat a házi segítségnyújtást feladatellátási szerződés útján biztosítja.

Családsegítés:

A szolgáltatás célja:

Az ellátási területén élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetben lévő személyek, családok életvezetési képességének megtartása, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

Figyelemmel kíséri a lakosság életvezetését, az egyén és család között felmerülő konfliktusokat, kutatja a konfliktus megoldási módokat.

A településen regisztrált gyakori problémák:

- több probléma együttes előfordulása (sokproblémás családok),
- anyagi probléma (megélhetéssel, lakhatással összefüggő, krónikus munkanélküliség),
- önálló ügyintézésben való bizonytalanság, információhiány,
- foglalkozással, munkahelykereséssel kapcsolatos nehézségek,
- életviteli (változékony férfigapcsolatok az anya életében),
- családi kapcsolati (házassági konfliktusok),
- szülői elhanyagolás, lelki-mentális problémák,
- gyermeknevelési problémák (iskolakerülés, gyenge teljesítmény),
- családon belüli bántalmazás, szenvedélybetegség.

A szolgáltatás elsődleges célcsoportja:

- időskorúak, nyugdíjasok,
- fogyatékkal élők,
- pszichiátriai betegek,
- szenvedélybetegek,
- munkanélküliek, aktív korú nem foglalkoztatott személyek,
- veszélyeztetett családok, gyermekek.

Gyermekjóléti Szolgáltatás:

2016. évtől létrejöttek a család-és gyermekjóléti szolgálatok, valamint a család-és gyermekjóléti központok, mely szétválasztotta az alap-és szakellátással érintett gyermekekkel és családokkal kapcsolatos gondozási teendőket. A jogalkotó a klasszikus családsegítés feladatait (információnyújtás, kríziskezelés, ellátásokhoz való hozzájutás segítése, szociális segítő tevékenység, jelzőrendszer működtetése, általános információnyújtás) meghagyta a szolgálatoknál, a központok pedig hatósági tevékenységekhez kapcsolódó feladatokat végeznek (javaslattétel hatósági intézkedésre, esetmenedzselés, utógondozói munka stb.) és speciális szolgáltatásokat nyújtanak (pszichológus, jogi segítségnyújtás, kapcsolatügyelet, készenléti ügyelet, mediáció, családterápia). A szolgálatok - a feladatok megosztása után is – a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermekekkel és családjukkal kapcsolatban a család-és gyermekjóléti központ által meghatározott feladatok ellátásában is közreműködnek. Az intézmény által ellátandó családsegítés feladatait továbbra is az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, a gyermekjóléti szolgálat feladatait pedig a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény tartalmazza. A két törvény szakmai végrehajtási rendeletében került szabályozásra a részletes szolgáltatástartalom, valamint a feladatellátás tárgyi és személyi feltételei.

A Gyermekjóléti Szolgálat a működési területén élő gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítésére irányuló tevékenység.

Célja a veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, és a már családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése.

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A településen az alapellátás keretében történő családgondozás leggyakoribb okai (ezek az okok halmozottan fordulhatnak elő egy-egy család esetében):

- iskolai hiányzás, iskolai magatartási problémák,
- rendszertelen óvodába járás,
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség,

- magatartászavar, teljesítményzavar,
- lelki-mentális, pszichiátriai betegség,
- szülők elhanyagoló magatartása, kapcsolati konfliktus,
- gyermeknevelési problémák, következetlen nevelési módszerek alkalmazása,
- lakhatási problémák (túlzsúfoltság, infrastruktúra hiánya, pl. víz, áram),
- anyagi (munkanélküliség, a háztartás elégtelen jövedelme).

A család-és gyermekjóléti szolgáltatás hatékonysága nagyban függ a családok együttműködési készségétől. Sokszor eredménytelen a kapcsolatfelvétel a jelzés beérkezését követően. A családok egy része nem veszi komolyan a gyermekekkel kapcsolatos problémákat, olykor több hónap is eltelik, mire sikerül olyan együttműködést kialakítani, ami veszélyeztetettség megszüntetéséhez szükséges belátási időn már jóval túlmutat, ez pedig hátráltatja a hatékonyságot.

A gyermekek és a családok érdekében a szolgálat együttműködésre törekszik a gyermekvédelemben érintettek képviselőivel. A hatékonyabb esetkezelés érdekében esetmegbeszélések, és esetkonzultációk tartására kerül sor. A védelemben vételi, illetve egyéb gyermekvédelmi intézkedések javaslata előtt esetkonferencia kerül megrendezésre, mely a szakemberek és az érintett családok bevonásával történik. Az esetkonferenciák pozitív tapasztalata, hogy az esetek többségében az érintett családok és meghívott szakemberek is megjelennek a megbeszéléseken, ezáltal mindenki számára megfelelő megoldások születhetnek, s a gyermekek vérszerinti családjukban nevelkedhetnek továbbra is.

Anyagi nehézségek esetén az információnyújtáson, ügyintézésben való segítségnyújtáson túl adománygyűjtés és adományközvetítés feladatokat is ellát család-és gyermekjóléti szolgálat.

A szolgálathoz forduló személyek gyakran kérnek formanyomtatvány kitöltésében, hivatalos ügyekben való közreműködésben vagy információnyújtásban segítséget. Ők az egyszeri alkalommal megjelent kliensek.

A szolgálat arra törekszik, hogy a kliensek képessé váljanak az egyszerű nyomtatványok, kérelmek önálló megírására, kitöltésére.

Ellátási kötelezettség teljesítése

A szociális törvény alapján Ádánd Község Önkormányzata biztosítja a szociális alapellátásokat.

IV. fejezet

1. Az ellátórendszer fejlesztésével és működtetésével összefüggő célok

A szociális és gyermekjóléti ellátórendszerrel kapcsolatos célok:

- a község lakói szociális biztonságának megteremtése,
- a szociális szolgáltatások egyszerű útvonalon történő elérése

- a szociális és gyermekjóléti intézmények jogszabályok szerinti működésének biztosítása,
- az önkormányzat ellátási kötelezettségének teljesítése.

A fenti célok megvalósítása érdekében az önkormányzatnak az alábbi feladatokat és programokat kell megvalósítania:

- a hátrányos helyzetűek munkaerőpiacra való beilleszkedésének támogatása, a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatási lehetőségeinek feltárása, koordinálása.
- a család- és gyermekvédelmi tevékenység javítása.

2. Fejlesztési javaslatok, irányok

Fontos cél, hogy a lakossági szükségletek alapján kiépített szociális szolgáltatást nyújtó rendszer a továbbiakban is a szolgáltatók együttműködésén alapuló, mindenki számára könnyen hozzáférhető, esélyegyenlőséget biztosító, adekvát ellátást nyújtson az igénybevevők részére.

Ellátatlan személy ne maradjon, a különös figyelmet kell irányítani a szociális szolgáltatási rendszerbe még be nem került, de arra jogosult személyekre.

A szolgáltatástervezési koncepció egy település feladatellátásának megalapozására, az ellátási kötelezettség teljesítésére és a magas színvonalú, minőségi szolgáltatásnyújtás kialakítására szolgáló ütemezett szakmai terv.

A társadalom rendszereinek működése során adódhatnak olyan élethelyzetek, mind az egyén, mind egy-egy közösség számára, amelynek következtében az egyén vagy a közösség önmagáról – átmenetileg vagy tartósan – nem tud megfelelő módon gondoskodni.

A speciális élethelyzeteket fel kell tárni, fel kell ismerni, a jelentkező problémákra hatékonyan, továbbá mihamarabb szükséges reagálni. A települési önkormányzatoknak a problémákat, a nehézségeket kezelnie kell, hatékony eszközöket kell találnia ezekhez a feladatokhoz, tiszteletben tartva az egyén szabadságát, az adott közösség védelmét.

A fentieken túl stratégiai szempontból figyelembe kell venni a jövőben várhatóan fellépő új szükségleteket is, melyet a kétévente felülvizsgált szociális szolgáltatástervezési koncepcióban meg kell jeleníteni.